

базовий / низький рівень продемонструвало 8,3 % студентів; середній рівень — понад третина респондентів — 36,5 %; високий рівень — менш ніж третина — 30,2 %. У другому зрізі показники були кращі: відповідь відсутня — 15,7 %; базовий / низький рівень — лише 1,9 % респондентів; середній рівень — трохи більше за чверть — 27,5 %; і високий рівень був уже в значно більшій частині студентів — 54,9 %.

РЯБЕЦЬ І. В., здобувач НаУКМА, співробітник НаУКМА, (м. Київ)

ДИДАКТИЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ PR-ФАХІВЦІВ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЗВО

Вступ. У процесі професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ЗВО України існує необхідність у розв'язанні низки суперечностей, а саме:

- між потребами сучасного суспільства в професійній підготовці майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю, наближеній до Європейського освітнього простору, та обмеженістю вітчизняної професійної підготовки зазначених фахівців певною галуззю знань;
- між потребою на державному рівні у високо кваліфікованих фахівцях із зв'язків з громадськістю, спроможних встановлювати двостороннє спілкування для визначення спільних уявлень або спільних інтересів задля досягнення взаєморозуміння між різними соціальними групами, та відсутністю освітніх стандартів до професійної підготовки таких фахівців;
- між потребою суспільства у якісній професійній підготовці майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ЗВО України та недостатнім використанням зарубіжного досвіду у практичній площині.

Виклад основного матеріалу. Наразі нагальною потребою є наближення нормативно-правової системи української PR-освіти до Європейського освітнього простору. Необхідним є відокремлення спеціальності «Зв'язки з громадськістю» у межах галузі знань і пряму підготовки «Журналістика». Відповідно, логічним є поєднання з такою галуззю знань і пряму підготовки як «Соціальні комунікації». Це зумовить, у першу чергу, унеможливлення дублювання журналістського фаху, та надання можливості розвитку паблік рілейшнз, як окремої наукової та освітньої галузі.

В Україні триває процес запровадження та удосконалення державних стандартів освіти. «Розглядаючи причини підвищеної уваги до стандартизації вищої освіти, варто зазначити, що основною серед них є наявність протиріч як у самій системі вищої освіти, так і між вищою освітою та іншими суспільними сферами, зокрема науковою сферою та сферою праці. Розбалансованість між запитами суспільства та реальною ситуацією в системі вищої освіти проявляється у дезадаптації суб'єктів освітнього простору, невдоволеності їх

якістю освітніх послуг, зниженні якості освіти в цілому тощо» [2, с. 563]. Згідно статті 10 Закону України «Про вищу освіту» стандартом вищої освіти виступає «сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності» [1]. Державні стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій. Упровадження освітніх стандартів – це необхідність для функціонування та розвитку української системи освіти загалом і PR-освіти зокрема. Для забезпечення достатньо високої якості професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ЗВО України слід використовувати міжнародний досвід із створення професійних й освітніх стандартів та напрацювань в сфері етики PR-діяльності для професії фахівця із зв'язків з громадськістю.

Професія PR-фахівця є визнаною в світі та в Україні. Тому для забезпечення достатньо високої якості професійної підготовки таких фахівців у ЗВО України необхідно використовувати міжнародний досвід. Спираючись на цей досвід у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю, при створенні навчальних планів для цієї спеціальності у ЗВО України обов'язково слід використовувати «Колесо PR-освіти» за С. Блеком. Також слід використовувати накопичений зарубіжний досвід в сфері професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ЗВО. А саме: впровадження інноваційної форми освіти - навчання-сендвіч (Sandwich); використання технології навчання - он-лайн навчальні програми у ЗВО (особливо для магістерських програм); запровадження організації навчального процесу з отриманням диплому з подвійним ступенем (Joint Degree); організація навчання на базі двох європейських ЗВО різних країн. Крім того, професія PR-фахівця знаходиться в рамках професій «людина-людина» (за Е. Клімовим) [2]. Тому фахівцю із зв'язків з громадськістю у власній професійній діяльності для визначення спільних інтересів та досягнення взаєморозуміння між різними соціальними групами в суспільстві слід намагатися встановити двостороннє спілкування, спираючись на моделі PR-діяльності, які були розроблені всесвітньовідомим науковцем Дж. Грюнігом [4]. Особливої уваги заслуговує четверта модель PR-діяльності, яка дає можливість реалізації основної мети професійної діяльності сучасних фахівців із зв'язків з громадськістю, тобто налагодити таке двостороннє спілкування, яке б давало можливість визначити спільні інтереси або спільні уявлення різних соціальних груп для досягнення взаєморозуміння між ними. Лише використання четвертої моделі забезпечує «двосторонню симетричну комунікацію». Адже за такої моделі основна мета PR-діяльності полягає у взаємній користі організації та громадськості (тобто «симетричність»). У ході застосування цієї моделі PR-діяльності відбувається використання методів та практик щодо розв'язання конфліктів, досягнення порозуміння, досягнення обопільно вигідних цілей та результатів на партнерських умовах. Практично - це цивілізована, ідеальна модель комунікації в суспільстві.

Отже комплексне усунення низки суперечностей в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ЗВО України сприятиме розвитку та удосконаленню української PR-освіти та покращенню надання освітніх послуг вітчизняними ЗВО.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України, 1994-2020. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>- Назва з екрана.
2. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения : учебное пособие для студентов вузов / Е. А. Климов. – Москва : Академия, 2004. – 304 с.
3. Щудло С. А. Соціальна стандартизація освіти як умова за безпечення її якості // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. 2010. - Вип. 16. - С. 563–566.
4. Grunig J. E. Models of PR and Communication / Grunig J. E., Grunig L. // Excellence in Public Relations and Communication Management / ed. by J. Grunig. Hillsdale. № 3: Erlbaum, 1992. - P. 285-326.

СТАРОДУБ МАКСИМ ІГОРОВИЧ, аспірант, НаУКМА (Київ)

КОНФЛІКТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОПІНГУ СТРЕСУ ТА ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ

Оскільки психологічний стрес за своєю природою є несприятливими відносинами між людиною та її середовищем, його суть – це процес і зміни, а не структура чи застій. Людина змінює своє середовище, або те, як вона його інтерпретує, аби зробити його більш сприятливим – цей процес і називається копінгом.

Копінг формує емоцію, як це робить психологічний стрес, впливаючи на відносини між людиною та середовищем, та те, як вони сприймаються. Копінг включає в себе (а) спроби змінити реальність відношень людини та оточення, яка стоїть за негативними емоціями (проблемо-орієнтований копінг), та (б) спроби змінити те, як людина оцінює події у середовищі (емоційно-орієнтований копінг). Однак включення емоцій у дослідження копіngu створює набагато ширшу перспективу. Можна розглянути, наприклад, соціокультурні та внутрішньопсихічні наслідки реагування тією чи іншою емоцією. Якщо людина відчуває гнів у контексті, коли гнів не схвалюється суспільством, людині доводиться справлятися з самою емоцією – наприклад, шляхом гальмування або заперечення [2].

З посиленням інтересу до емоцій з'явилося розуміння того, що теорія копіngu має більше перейматися мотиваційними аспектами відносин між людиною та середовищем, які лежать в основі різних емоцій. Це може бути проілюстровано дослідженням, проведеним Лауксом та Вебер, які вивчали, як одружені пари